

**Sermones: Petri Hieremie Panormitani ex Sicilia: F.
co[n]uent[us] ordinis Predicatoru[m] bononiensi[m]:
tam preclari q[uam] omnigene eruditio[n]is refertissimi.
omnibusq[ue] euangelica documenta ...**

Petrus <de Hieremia>

[Augsburg], 1514

VD16 P 1883

Q[uod] [et] or[atio]nib[us] s[an]cti dicunt[ur] celi. [sermo]. xv.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70359](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-70359)

per vnyonē in eodem supposito. Nota coris
poraliter, quia s. non tñ aia est a verbo aſ
sumptus etiam corpus. Unde et in tri-
duo mortis chri/corpus fuit ynitū diuini-
tati: quis esset corpus ipm ab anima sepa-
rum. **S**eptimo modo q/ assumptionez
carnale fuit solum in virgine glorioſa: de-
cuius purissimis sanguinibz assumptis p/ i/
lius dei corpus bñanu: et habuit in co-
porie virginis matri q/ nouē menes et sex
dies decimi mensis, iuxta illud Sap. vii.
Sum qđem et ego mortale hō simili obi-
er ex genere terreno illius qui prior facit
est et in ventre matris figuratus sum/ ea/
ro decem mentū qpe et c. Unde et ipsa virgo
beata specialiter propter hoc dicit templum
dei, vnde ecclesia. **D**omus pudicit pectoris
templo repente fit dei. Item Eccl. xxiiij.
Quicquid me requeat in tabernaclo meo,
p. Sacerdotia tabernacula sua altissi-
mus, ppter hoc dicit angelus ygini: Dñs
recum. Nam cu ipla fuit domin⁹ pater p
potentia: qui hanc fecit virginē concepere
Sed fuit cu ea dñs fil⁹ p sapiaz; p qua
filii dei sciuit ingredi et egredi ut p vir-
ginis abz actione value virginalis. iu/
sta illud Ezech. lxxij. **P**orta hec clausa erit
et non apieſ: et vir non transibit p ea: qd
dom⁹ deus israel ingressus est p ea. Ter-
to fuit cum ei dñs sp̄uſſance per bonita-
tem et clementiam: per quam fecit ut sine pec-
cato coepiceret. **H**oc ergo modo q/ fuit in
beata regne: nunc fuit nec erit in alia cre-
atura q/ in ipsa virginē glorioſa digna oī
gloria et honore. Et hec existentia dei et vir-
ginis fuit causa et origo ppter quam de⁹ est
in nobis per gratiā et gloriam, de quibus
dictur sapia in. iij. Et hoc modo ostendit
Unde dicit Elsa, d. ygie gliosa. Ecce vir/
go conceperit p partem filii et voca nomen
et emmanuel, i.e. nobiscū de⁹. Elsa. viij. Fuit
etiam nobiscū de⁹ per cōversatiōem et habi-
tatione terrenale, iuxta illud Baruch. iij.
Post hoc in terris vijus est et cum hominibz
contuerterat. **O**ctavo modo, s. p trans-
mutariōne sacramentalē est in hostia con-
serata: in qua est corpus christi et anima
cum diuinitate: nō qđem p modū quanti-
tati: sed p modū substantie: ita q/ diuilla
hostia in qualibet eius pte est totus christi
sus. Nota similitudinem de speculo fra-

cto et c. Sicut aut̄ coſecratiōem in qualibz
parte hostie erat tota ſubſtantia panis: ſic
ſubſtantiales ſunt in qualibet pte
ſubiecti et tote in toto ſubiecto: Sic et coris
pus chri est totum in tota hostia coſecrat⁹
ta: et totū in q̄libet pte. De hoc modo eēn⁹
di d. Barth. vii. **E**cce ego yobis̄ ſum
omnibz diebus ylqz ad consumaciōem ſe/
culi. Nota yobis̄ ſuz, s. per pſentia ſacra/
mentalem in hostia coſecrata.

TQd et orationibus sancti diſ-
citur celi. **S**ermo XV.

Q. Vies in ceſſis.

Supra ſimone prio expo-
ſita ſunt ſyba iſta: qui es in celis
ſentum ſrālez. **D**oſ ſequit exponere ea
ſentum morale. Salutetur virgo et c.
Cro cōplemento sermonis notandum q/ in ſacra ſcriptura clare innuī q/ p celos ſpi-
ritualiter loqnd intelligunt ſancti hoies
in quibus deus est per gratiam in hac vi-
ta et p gloriam in futura. Et ideo dicim⁹
Pater noster qui es in celis, ic est in san-
ctis. Hoc aut̄ proba dupliči medio, vide
licet: autoritate et ratiōe. Autoritas p.
vij. Leli enarrat gloriam dei. Ratio poſ-
tell adduci. Quia enim viſ amoris trahit
amantē in amarū. Sancti aut̄ ſoris aſſet
celibus in hac viſ celos diligunt: ideo di-
cuntur celi. Unde Hugo de ſancto Gile.
Scio inquit anima mea quia dilectio eſt
vita tua: q/ quicqđ diligis/ ipsa viſ dilectio
nis in cuius ſimilitudinem tranſformariſ.
Igitur ſancti dicunt celi: quia celos diligis-
tunt. Unde de ſancto q̄libet cantat ſanct
ra mater ecclieſia. In hac pegrinatiōe ſo/
lo corpe conſtitutus cogitatione et audi-
tate in illa eterna patria conuerſatus eſt.
Et apostolus de ſe et alijs ſanctis loquē-
dicit. Ara conuerſatio in celis eſt: Phil.
ij. ſciliqz per contemplatiōem et amoiem.
Poteſt et alia ratio adduci per ſimilitudis
nem. Sicut enim deus dicitur eſſe in celis:
vt dictum eſt ſupra ſermōe prio. P. Do-
minus in celo ſedet eius. Item P. Do/
minus in celo parauit ſedem ſuam. Sic et
infancie dicit deus eſſe per gratiā in hac
viſa: et p gloriam in alia: vt dicitur fuit in di-
viſa

De orōne dñica

etō simone primo: pre. iij. z. v. Sed pma
tor declaratioē adducā alias septē rōnes
q̄b merito sancti dicunt celi: quia spūalit
ter habent adiōnes celi corporalis: que
sunt septem.

Primo nāḡ celi sūt clari seu lucidi

Sedō sūt sublimes.

Tertio sunt puri

Quarto sūt rotūdi

Quinto sunt viles

Sexto sunt mobiles

Septimo sūt eterni seu ppetui.

Sic sc̄i sūt primo clari p fidei illuminatiōne. Sedō sūt sublimes p terrenouz despectione. Tertios sunt puri p castitatis seruacione. Quarto sunt rotūdi p voli ih̄ ue duplicitatis seu malicie depositioē.

Quinto sunt viles p gratiar̄ coicariōem.

Sexto sunt mobiles p p̄tutū au ḡmētaris

onē. Septimo sūt eterni seu ppetui p p̄tutū ueretis ptiuationē.

Primo ḡ celi sūt clari. Nō em̄ est in celis tenebroitas: nec

viciſſitudo diei z noctis: sed ip̄ est ibi clari

tas: sic sancti sunt clari p fidei illuminatiōni.

Q̄d̄ sūt mīndus sūg lunā: semp illī serenū

est. Nō ḡ est in sc̄is alīq̄ tenebra erroris/

dubitatioē vel falsi optimiōis: qm̄ habent

cor claz̄ in his q̄ sunt fidei: z maxime i di-

uina ic̄ptura q̄ est lucida z clara. P̄. Lex

dñi imaculata querēs anias: pceptū dñi

lucida illuminat̄ oculos. Nota figurā de

nube q̄ erat lucida ex p̄ filio p̄ israel. Et

hec est sapientia vera sc̄rōz: de qua loquit̄

Boyles dices. Hec est em̄ vīa sapientia

z intellect̄ corā p̄p̄ls: vt audientes vnuer-

si p̄cepta hec dicat. En̄ p̄p̄ls sapiēs z intel-

ligēs gens magna. Deut. iij. Nā fide ca-

tholica vocat sapientia z intellect̄: z nō

scientiā. Ratio: q̄ d̄ p̄bs in. vi. Ethicor

z tres sunt virtutes spūales speculatiue. s.

sapientia/intellect̄ scientia. Sapientia ē

cognitio dñi: nō: q̄z modo dicant sapienti-

res z, sed falte ad Roma. i. Dicentes em̄

se esse sapientes, stulti facti sun. Intelle-

cru: q̄o ē cognitio p̄ncipior. Sc̄iēta q̄o

est cognitio cōclusionū q̄ habent p demo-

strationē. Fides ergo dicit sapientia: q̄ ē

de diuinis z. Dicit intellect̄: q̄ articuli

fidei sunt p̄ncipia tot̄ theologie. sed fidei

non dicit scientia: q̄ articulus fidei non

sunt p̄clusōes habite p demonstrationem
quia licet modo habeam? rōnes z argumen-

ta p̄bantia articolos fidei: nō tñ sunt de-

mōstratiōes: quia nisi deus reuelaret/ra-

rōnes nō sufficerēt: sed sūt p̄missōes. Vñ

fides est substatia rez sperat̄ argumen-

tū nō apparētuz. Heb. ij. Ecce s̄piciat

Hec ē nostra sapientia. I. fides catholicā co-

ram p̄p̄ls: q̄ nō sufficit chianō h̄c fides

in corde: sed debet z ore. p̄fiter. causa: Si

icut lumē in laterna oportet q̄ habeat sp̄s

raculū: aliter extingueret. Rom. i. Loide

credit ad iusticiā ore aut sit p̄fessi ad la-

lute. P̄. Credidi apter qd̄ locutus sum.

Et iō addiscit symbolū apostolicū z.

Secundo celi sūt sublimes. Tēra est

altitudō celi q̄ mēurari nō pot: quis ali-

qui vt rabbi Boyles: nū fuerit mentu-

re: sicut referit in legēda alic̄iōs domi-

nī. q̄ dixit q̄ q̄libet circūlū cuiuslibet play-

annop. i. tanū spaciū q̄ntus posse aliquo-

ire de via plana in q̄ngentis annis: z dī

stantia inter celū z celum. I. Inter circulez

z circulū est similiter z. Hec ibi videt̄.

Sed ridiculū est: q̄ nō pot sc̄i fr̄as nō

si deus reuelaret. Vñ dī sc̄ptura. Altitud-

abysſi q̄s mēsus est: q̄ dice nullus. Eclī-

j. Null foras diabolus q̄cedit de celo

q̄ tūc illud spaciū mentur aut: hic dicit

bīas Andreas in forma pegrini diabolo

q̄ in forma mulieris venerat ad tentatiō-

episcopū q̄ndam deuotū beati Andrei illi

cur legis in legēda eiusdem. Fece de⁹ sic⁹

magn⁹ domin⁹ z porēs: q̄ p̄se: vro: z fit-

līs facit camerae in altū in summo palā-

ti sui: z in finib⁹ facit stabulū iumentōp: z

sub terra facit carcerē z. Declara. Unde

Baruch. ij. O israel q̄n magna est domi-

dñi: z ingēs locus possitōis ei⁹ maga-

tio p̄tert z generatioē aduenit: terra autē

in eternū star. Eccs. j. Istā ḡ qualitatē

etīa habet z habuerūt sancti z terrenouz

despectione: despiciendo. I. honores volu-

ptates/duuitias: alto q̄n nō pot est in eoz

anima duplex amor: p̄trar̄: h̄c terrena

rum z celestū. Zō de aplūs de. Q̄ia ar-

biteratus sum z stercore vt chīm lucifera-

iam: z vt inueniar in illo. Phil. ij. H̄p̄

ta ut stercore: quoniam aliquid in domo congregat
 stere: nocet habitantibus in ea, quod corrum
 pitatem in domum et glorias. Sed quoniam ster-
 cus spargit in agris siccis facit illos fru-
 cificare. Ita quoniam religiosus clericus vel laicu-
 cus congregat diuinitas. Diuinis sunt quoniam ster-
 cus: quod corruptum memoriam/intellectum/ et
 volitare et virtutes. corruptum dominum et illos
 domos quoniam inclusum patronos ut haben-
 teant diuinatas, quod ut de Leccis. v. Diuinis
 puerata in malum dominum suum. Ex camera cor-
 dis est abducenda. Ps. Diuinis si affluant:
 nolite eos opponere. lo spargi debet in ter-
 ras areras. i. in pauges sunt dissipantes. quod sic
 faciat fructificare et illos in oponib; et vos
 in meritis agendis: et ad credita peccatorum re-
 missio. Multis namque corruptum vos Luc.
 vi. faciat vobis amicos de manuona inti-
 quatis: ut cum defeceritis recipiat vos in eis
 na tabernacula. Unum Ezech. vii. Argentum
 cop. sonis purissimum: et aux cop. in sterquilinum
 est. Nota exempli de fratre parvulo beati
 Bernardi nomine Gualthero. quod cum diceret sibi
 fratrem suum maiorem nomine Guido: Sia
 frat Gualtherus ad te solu respicit ois terra
 possessoris nostrae Rude. Vos ergo celum habet
 beatitudinem et mibi terram solummodo relinquitur:
 non ex equo diuinitus ista facta est. modico
 ignis per remansit: sed postea frater ad mo-
 nasterium fecit eum. Jo de apls. Si surrexeris
 his cum ibo: quoniam sum quoniam: ubi chiesa
 in terra dei sedes: quoniam sum sapientia:
 quoniam sum terra. Col. iii. Et dicit Barthol. vii.
 Nolite thesaurizare vobis thesauros in ter-
 ra vobis: et tibi deo: et ubi sum: nec effo: nec fu-
 si: quod debeat: terrensis despiciens celestia
 pupillare: docet nos natura: quod nos facie-
 ad celum erecta formatur: cum cetera animalia
 ad terram sunt inclinata. Unum Quidam in i.
 Bereng. Pronuntiavit scientiam et. Ceteri
 no celum sunt puri: quoniam nullam habent maculas
 nec habere possunt. Dicunt astrologi et elemen-
 tum ignis regat celum: non enim non cōbūrunt nec
 calefaciunt nec nigrescunt: sed facit hec ignis
 nostra illa quod regat. Jo dixit p̄bi: quod celum
 non est susceptum p̄gistrorum impulsioni. Istā
 ultatē habent scilicet et castitatis p̄seruantem
 et quoniam non cōbūrunt et luxuria: nec calefactū
 nec nigrescunt. Nota quod multi cōbūrunt per
 actū luxurie et: quod quoniam etiam p̄tingit in cle-
 sus et religiosis apter nimia familiaritas
 sola. Ecclesiastici. xxiiij. Hanc conditionem

De oratiōe domīca

sancti habet frugalem: imitando p̄ doli seu
duplicitatē vel malitie depositonē: quia
sunt simplices, nec habet angulos malitie
vel fraudulentie, si nec p̄tras: de q̄ dicili:
q̄ veritas nō habet angulum: nec ostendit
vnū extra et aliud intra: sicut aliquid facit q̄
ostendit se liberales, sed intrus sūt auari/
vulari, fures et c. Ubi enim est angulus? bi-
sunt fortes. Ideo exhortat nos Petrus apostolus
stolus dicēs. Deponentes oīm malitiam
et oīm volumn et simulationē et inuidias et
oīs detractiones sicut mō geniti infantes
rōnabiles sine dolo: lac p̄cuplēcīte vt i go
crecaris in salute. j. Pef. ii. Ubi nota q̄
excludit a nobis q̄nq̄ angulos prauitatis,
Primus est malitia cordis: sicut odium, vel
rancor et mala voluntas. Secundus est dū dī: deponēt
res oīm malitiae. Secundus est dū dī: deponēt
dolū. Iste ager p̄sistit i ore: vt vīz nō de-
cipiat q̄s p̄tū in vēdēdo vel emēdō:
cedo: tancū costat et c. etiā p̄iurādo vel mē-
tiēdo: q̄i mēdaciū nō debet dici: etiā p̄ salu-
re alteri vel p̄pria, q̄i vt dī Aug. in li. de
mēdaciō. et i decre. xxij. q̄ i. p̄mū. Ad semī
piterna salutē nullū adducendū et opītu-
lare mendacio. Tertiū angulus? est in opī
et simulariōe, i. fictione: q̄i hō extra ostē-
dit se bonū cū inē sit malus. Verbi ḡta.
In habitu albo: q̄i subtrū gero/ designa-
tur castitas sive puritas metalis. In nigro
supiū/ designaſ asperitas et c. Idem de ius-
pellicio clericī et c. Si autē est corrupciō:
est ibi angulus simulationis: ideo meref
chō maledici: sicut fūculnea habēs solū
folia sine fructu et c. vt dī Hatt. xxj. Per
fūculnea illa designaſ hypocrita sive limi-
latoꝝ. Quarto angulus est: et inuidia. In
uidia est tristitia dō bono alteri: sive sit ho-
nor/ sive officiū/ sive diuitie/ sive bonū spi-
rituale: q̄i in oīb̄ cadere pot inuidia. Et
c. etiā st̄as. utq̄. Cōceptus sum oīs labo-
res hominū et industrias amaduerti patere
inuidie p̄tū et c. Quintū angulus? et oīs
detractiones. Detractionē est laudare ante et
diffamare retro. Ideo dī: sicut mō geniti in-
fantes q̄a talib̄ angulū sūt liberi, sed quia
pueritia sive infanția ista sine rōne nō est
meritoria: tō addit rōnabiles: vt. s. ex elec-
torib̄. Et c. Generatio p̄tū et gen-
eratio rōnabili, pcedat. Hatt. xvij. Nullū cō-
ratio aduentū: terra autē in eternū flā-
uerit fuerit sive efficiamini sicut parvuli:
Licz motus cessabit post diem iudicij: nō
intrabitis in regnū celorum. Quinto p̄tū
tra illud Celum et terra transibū. Licet

in se quo ad qualitates accidentales. Ita cūdū ē bonū glie, q̄ distamur super. Terci
qualitate habet sancti et nos debem⁹ hanc um est bonus obiecti q̄ opamur exercitus.
hanc firmā plementariā in bona vita et. Quartū ē bonū eucharistie, q̄ p̄mūgimur
Iohannes frēs mei dilectissimi frat̄ feruēt⁹ et fort⁹. Primū bonū perim⁹ cū
biles estote et immobiles; abūdātes in oī dicim⁹. Scificet nomē tuū; q̄uis hec p̄
ope om̄is sc̄ires q̄ labor vester nō est inā, ba alij modis exponi possint; vt infra dicit⁹. Adue
mis in dñs. I. Cor. xv.

Q̄ quadruplex est bonum.

Herm. XVI,

S̄anctificetur

Nomē tuū. Sup̄ in verbis illis
Pater noster q̄ es in celis; p̄ni
tur caprano bēnūlētēr; et dicitū ē. Dō
in dñs istis sanctificet nomē tuū v̄ḡ i si
nem; p̄nūlēp̄fōrmis peritio; q̄tu septē
peritio; hec est p̄ma; Et iō de ea incipia
mus p̄dicare cū grā dñi. Salutē f̄go ma
ritia et. Circa sufficiēt̄; p̄nititionū oronis
vñlēce vñtādū p̄mo q̄ sicut d̄ Tho. ii. iij. q.
lētū; art. ix. In oīone dñica nō solū pe
tūm̄ q̄ p̄siderare possum⁹ recet̄; et eri
ameq̄ ordīnē petun⁹ q̄ p̄siderāda sunt; vt
sic hec oīo nō solum doceat nos orare sicut
petitio; etiā sit informatio tortus nři
eſſer⁹. Et q̄uis ibi Thomas egregie ex
ponat ordīnē itaq̄ p̄nititionū; nihil om̄i
nos nō alii ordīnē p̄leqm̄ f̄m aliq̄
alios doctores; p̄serum Albertū et alios;
Vñ notandū q̄ oīa nřa petitio circa duo
ordīnē; vñz ad p̄secutionē boni; et ad eūi
tatiōnē mali. Ioh̄ q̄tuo; p̄me petitio; q̄
fund̄ boni; sicut ante tres seqnēt̄; q̄ sunt
de remōtōne mali. Postulat ḡ p̄mo colla
tio boni; dō d̄ Sanctificet nomē tuū; ad
celo et in terra; p̄ne nos p̄ q̄tidianū da no
bius hodie. Remorit̄ p̄ malū perfibit; Et
dimittit̄ nobis debita nřa; sicut et nos dī
mutim⁹ debitorib⁹ nřis; vñḡ in fine. Cir
ca p̄nititionē boni sc̄endū est q̄ quadru
plex est bonum.

Pilnū est bonū iustificās
Sc̄dm̄ est bonū glificās
Tenuis est bonū operās
Quartū est bonū adiuuās
Circa et his respiciūt statū vñḡ; sed vñḡ
repuit statū p̄tē. Primū bonū q̄d p̄mitit̄
vñ bonū ḡtē; q̄ iustificam̄ inter⁹. Se
dōm̄ nominādū. Nam vt d̄ p̄bus in, iij

Prīmū ē nomē diuinitat̄ eternā
Sc̄dm̄ ē nomē hūmanitatis trāk
Tertiū ē nomē regnatiōs spūalis

¶ Primū p̄mitit̄ ad ipm̄ deū. Sc̄dm̄ ad
filii et̄ f̄m q̄ hō. Tertiū ad nos christia
nos. Primo ḡ dicim⁹ de p̄mo noīe. Vñ
notandū p̄ introductione f̄monis; q̄ de
us est omnino innominabilis; p̄rie et per
fecte. Et probatur hoc ratione et auctorib⁹
tate. Ratio est; q̄ si loquam̄ de nomib⁹
substantiis; nullū nomē est sufficiens ad